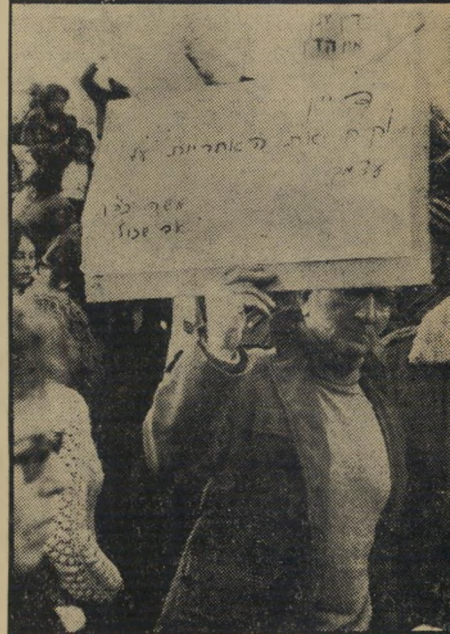

(המשך מעמוד 11)

שלב הפאטי ביותר היה קטן, נישא בידי גבר שקט בגליהעמידה. הוא אמר: "דיין - קח את האחריות על עצי מך" ולמטה, באותיות קטנות יותר, חתימה: "משה כהן, אב שכול". זה היה הסיפור כולו על רגל אחת. אבל השלט שביטא ביותר את רוח הר הפגנה וסיגנונה, הכיל רק שתי מילים: "מוישה מחדלטור!"

חזור לנהלל!

סיסמות הנישאות בכל הפגנה הן סימניהכיר לרוחה ולטיב האנשים ה

שלב האב השכור "אבא נהרג. למה?"

משתתפים בה. הפעם היו כימעט כל השלטים מצוירים באופן פרטיוני, בידי חובבים, על פי יוזמה פרטית לגמרי, ורבים מהם היו בעלי הומור עוקצני. "שר המחדל - חוזר לנהלל!" הכריז שלט אחד. "הדג מסריח מן הראש!" קבע שלט שני, בשפה גסה יותר. "ושב שלט פאטי, קטן, שכימעט לא נראה: "אבא נהרג - למה?" שלט מפורט יותר הראה עוף תימהוני, בעל רטייה שחורה: "עייפנו מניצים - הגיע הזמן שיעופו!" השלט נראה כאילו צויר בהקפדה רבה יותר, בקיבוץ. "המיטבח לסח!" תבע שלט, בידי אשה. "דיין, יש גבול לשחצנות! נמאס!" תבע שלט של סטודנט. "ושלט אחר, בליגלוג: "אנחנו נתפטר!" קבוצה של קיבוצינים הכריזו בכתב: "אנו נתגבר אם דיין יתפטר!" לידו התנוסס השלט: "לכל ביוונגר יש תחליף!" "דיינו בדיין!" "ושלט אחר, שנראה תחילה כהכרזה עדי-תית: "כולנו אשכנזים!"

ישר מאפריקה

אשכנזי הראשי של ההפגנה, ה" איש שגרם להמולה כולה, עמד על ערימתעפר בשולי מיגרשהחנייה של מיש" רד ראשהממשלה. לא היה קל לזהותו, כי מוטי אשכנזי, מפקד "המעושי-שלא-נפל", אינו טיפוס בולט, הוא דומה להרבה ישראליים אחרים - צעיר ממושקף, בעל פנים צנועות, אדם הנראה כאילו הוא רגיל ל-היחבא אל הכלים.

גם קולו לא העיד עליו שהוא רגיל ל-התבטח בתמונו, ולא כל שכן להנהיג הפגנה. נות. הקהל שנהר להפגנתו התקשה לקלוט את דבריו. כי מוטי מדבר גם למיקרופון בשפה של שיחה-חולין, בקול הנמוך, ה" חדונוני והאיטי שהפך לאופנה בצה"ל מאז ימי הרמטכ"ל יצחק רבין ויורשו האיטי ר-החדגוני עוד יותר, חיים בר-לב. היה זה הסיגנון שהתאים למפגינים -

הסיגנון של דור מלחמת יום-הכיפורים. כי מבין 3000 עד 5000 המפגינים, שמילאו את מיגרשהחנייה עד גדותיו, קרוב ל-90% היו שייכים לדור זה - סטודנטים, חברי-קיבוצים, הרבה צעירות, ולא מעט צעירים שנראו כאילו חזרו זה עתה משי"רות-מילואים באפריקה. אחדים, טוראים ו-קצינים, לא חששו לבוא במדים, כשהם נושאים את נשקם האישי.

האליל שהחדיל

א היתה זאת הפגנה של פנתרים מ-שכונות-העוני. כימעט כל המפגינים נראו כבני צמרת, הדור הצעיר של ארץ-ישראל הראשונה, המשלילה. הבנים והבנות הרגילים לחשוב, והחושבים ללא הפסק מאז תום המלחמה.

למחשבותיו של דור זה, שימש מוטי אשכנזי השבוע כקטליזטור. זאת היתה כוונתו, ובכך הוא הצליח. את כל ההתמרמרות, הזעמים, התיסכור לים של שלהיהמלחמה, מיקד אשכנזי כל-פי אדם אחד: מוישה מחדלטור, האליל ש-החדיל.

לא אשכנזי, ולא ה"כולנו אשכנזים" ש-מולו, הישלו את עצמם שמשה דיין נושא באשמה היחידה והבילעדית לשואה ש-היתה, או שסילוקו לבדו יפתור את כל הבעיות. אולם כולם הבינו, הגיונית או אינסטינקטיבית, שהו הצעד הראשון ב-מסע הארוך לקראת התיקון. כפי שהסביר אשכנזי: דיין הוא בעל האחריות המיידית, הראשונה. אין טעם לחפש אשמים אחרים, או אחראים נוספים, כאשר האיש הנושא באחריות המיניסטריאלית הישירה נשאר בתפקידו, כאילו לא קרה דבר. כפי שקרא שלט אחר: "אם אין אחראים, אין אחריות!"

משה דיין עצמו הבחין היטב בגודל ה-סכנה, הנישקפת לו מן הסרן האלמוני מן המוצב הצפוני. הוא יום פגישה עם אשכנזי, נפגש עימו במשך שעותיים בבית פר-טי, ניסה לשכנעו לחדול ממסעו. אולם הקסם האגדתי של משה דיין, הבוקע ב-

במדינה

העם

מישחק החזניים

בישראל קיים חופש ביקורת השאלה היא רק מי מבקר את מי?

אחד המישחקים הפופולאריים ביותר בין ילדי ישראל הוא מישחק בין שתי קבוצות יריבות. כל קבוצה מנסה לפגוע בשחקני יריבתה באמצעות כדור שבידה. מי שה" כדור פוגע בו, מוצא מן המישחק. השבוע נדמה היה כי גם אנשים מבוגרים ורציניים יותר החלו לשחק במישחק המחזניים. אלא שהם שינו את חוקי המישחק. לא הנפגע הוא שהוצא מהמישחק, אלא דווקא זה שניסה לפגוע.

הזמנה לפרישה. ייתכן שנוהג זה אומץ עוד בתקופה בה כיהן דוד בן-גוריון כשר-הביטחון בממשלת-ישראל. בשלהי מלחמת-העצמאות כינס ביני כנס של הקצונה הבכירה בצה"ל. הוא ביקש מהקצינים לשפוך את ליבם בגילוי-לב גמור ולהשימע בכנס את כל הטענות שיש להם על הנועשה בצה"ל, כולל ביקורת נגד הפיקוד העליון, ושר-הביטחון.

רק קצין אחד, מכל הקצינים שהשתתפו בכנס, קיבל את דבריו של בן-גוריון ברצינות, נטל לעצמו את הזכות לבקר את צה"ל ואת שר-הביטחון. היה זה מאיר ("מאירקה") דוידסון, איש קיבוץ השומר הצעיר אילון, שהיה במלחמת-העצמאות סגן מפקד בחטיבת גבעתי. מאירקה הביע את דעתו השלילית על המצב בצה"ל ועל מנהיגותו של שר-הביטחון.

למחרת היום הוא נקרא למטכ"ל ו"הוזמן" לפרוש מצה"ל. מובן שכל קשר בין דברי הביקורת שהטיח בשר-הביטחון לבין הומנו נהו לפרוש. היה מיקרי בהחלט, כפי שטענו או אנשי המטכ"ל. מי שלא קיבל זאת כך היה מפקד חטיבת גבעתי, שמעון אבירן. לאות מחאה, פרש גם הוא מצה"ל.

חופש הביקורת. בשבוע שעבר נערך

- אם כן - הנעדר הקצין הבכיר מ- המשכו של הכנס מרצונו החופשי?
אם לאו - האם הורחק הקצין ה- בכיר מהכנס?
אם כן - האם יש להרחקתו קשר כלשהו עם התבטאותו בכנס?
אם כן - מי נתן את ההוראה לה- חקרו?

עיתונות

אגדה מארץ הגמדים

במדינת הגמדים

רעש מהומה

הצבאי-מבויש-מדיים

יוצא למיזחמה

שיר ילדים ישראלי זה הפך השבוע להימנונם של כמה לוחמים אמיצים, שהח- לישו ללבוש את מדיהם, לענוד את דר- גותיהם ולצאת למלחמה, בגמדים, וכמו באותו שיר ילדים: ובראש הגדוד צועד - אצבעוני המפקד!

עיקרות אצבעוני. אצבעוני המפקד היה מאז ומתמיד לוחם עשוי ללא חת, כך למשל, באחד הימים, עצרו שני פיר- חחים ערבים את הגיפ שלו בשעת לילה מאוחרת, ליד ג'תחיות בתל-אביב. ללא כל סיבה ידועה הם התנפלו עליו אז, והחלו להכותו.

המפקד אצבעוני לא נבהל. בקור רוח הוא הצליח לנטוש את הגיפ ורץ מייד, באומץ-לב, עד למישרדי העיתון הקרוב ביותר. שם מצא את אחד העיתוני- אים ודיווח לו על השערוריה: "באמצע העיר התנפלו עלי שני ערבים היתכו אותי!"

או למה לא הכית אתם בחזרה?" נשאל אצבעוני. "מה זאת אומרת?" תמה אצבעוני, "הרי הם היו שניים!" "הגבורה, הפחדנות. אחר-כך, במיל- חמה שהתחוללה לפני כשבוע שנים, הוא

ההתישבות על רפת הגולן חשיך! התוכניות:

הפגין מעשי גבורה כל-כך נועזים, עד שכמה מידידיו הטובים ביותר עמדו להגיש נגדו תלונה על גילויי פחדנות. רק בשל העובדה שהם לא רצו לקלקל את שימחת הניצחון הסופי, הם זיתרו לו, ועברו לסדר היום על מעשיו.

כנס דומה. סגל הפיקוד הבכיר בצה"ל התכנס באחד מבסיסי צה"ל בדרום הארץ, בנוכחות ראש-הממשלה, שר-הביטחון, ה" רמטכ"ל וכל אלופי צה"ל. הכנס, שנמשך שלושה ימים רצופים, היה הראשון שדן בלקחי מלחמת יום כיפור מבחינה צבאית. השבוע הגיש ח"כ יוסף שריד את ה-שאלתה הבאה:

"נודע לי, כי קצין בכיר עמד בכנס קצינים על מידת האחריות המחייב את ה- מופקדים על מערכת הבטחון למישגים ול- ליקויים שנתגלו בצה"ל בזמן מלחמת יום הכיפורים ועל הסקת המסקנות הנובעות מלחקת מלחמת יום כיפור. נודע לי עוד, כי הקצין ה- בכיר לא נכה בהמשכו של הכנס האמור. שאלותי הן:

האם נכונות העובדות לדעיל?

שפע כשהוא פותח את הברו, נכשל הפעם. אשכנזי לא נשטף. בעת ההפגנה עצמה ניגש שלישו האישי של דיין אל חילן הקומה השנייה של מיש" רד ראשהממשלה, עקב אחרי ההתפתחות, ונעלם כל כמה דקות - אולי כדי למסור דו"ח לבוס שלו, שישב בישיבת הממשלה. דיין עצמו לא העז להראות את פניו. עשה זאת אבא אבן, שעמד שעה ארוכה ליד החילון, כאילו הוין את עיניו במראה המנה. כאשר התפזרו המפגינים, אחרי שליוו את מוטי אל בניין הכנסת, שם מסר מיכ" תב סמלי לח"כים הנעדרים, ידעו שהפגנר תם לא תספיק להסיל את המחדלטור הר גדול. אבל הם ידעו שהוסיפו קש גדול מאד למיטען שעל גב הגמל. הם קיוו שזה יהיה, לפחות, הקש שלפניי האחרון.